

กรองกระแสด່งที่เยวเมียนมาร์

โดย : มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด

4 ธันวาคม 2557

สภาพเมียนมาร์ทุกวันนี้เปรียบเสมือนสาวเนื้อหอมนักลงทุนต่างชาติแห่กันไปเยือน

เพราะเป็นประเทศเปิดใหม่ต่อทุนต่างประเทศ และดั่งเช่นประเทศเปิดใหม่ทั้งหลายที่ทรัพยากรธรรมชาติยังอุดมสมบูรณ์ โอกาสในการนำโภคทรัพย์ของแผ่นดินมาใช้จึงมหาศาล อีกทั้งเมียนมาร์ยังมีประชากรสูงถึง 54 ล้านคน ซึ่งเดิมเคยยากจน แต่เมื่อมีการเปิดประเทศขึ้นมาก็เริ่มมีรายได้สูงขึ้น ย่อมต้องจับจ่ายใช้สอยเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก IMF ได้คาดคะเนไว้ว่า จีดีพีของเมียนมาร์น่าจะเพิ่มสูงในระดับร้อยละ 8 ไปอีก 10 ปี

ถ้าเป็นเช่นนี้โอกาสทางการค้าการลงทุนของไทยในประเทศเมียนมาร์จะมีลู่ทางดีมาก ในปีที่ผ่านมาการค้าชายแดนของไทยฝั่งที่ติดกับเมียนมาร์ก็ทยานสูงขึ้นเป็นแสนล้านบาทเนื่องจากนักลงทุนต่างชาติแห่มาเที่ยวกันมากมาย โรงแรม ร้านอาหาร กิจกรรมขนส่งท่องเที่ยวที่เมียนมาร์ก็เข้าขั้นบูมแบบสุดๆ ราคาห้องพักโรงแรม 4 ดาวเพิ่มจากประมาณ 100 ดอลลาร์เศษๆ 2 ปีที่แล้วเพิ่มเป็น 300 - 400 ดอลลาร์/คืน ค่าเช่ารถ ค่าไกด์ ขึ้นไปถึงวันละ 5,000 บาทขึ้นไป

ผู้เขียนมีโอกาสได้ร่วมทีมกับฝ่ายลงทุนธุรกิจท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เข้าไปวิเคราะห์สถานการณ์ลงทุนด้านการท่องเที่ยวในเมียนมาร์ พบว่า จุดเด่นของเมียนมาร์คือ มีสิ่งดึงดูดใจที่มีความน่าสนใจสูงและมีความหลากหลายมาก ตั้งแต่ภูเขาที่มีหิมะปกคลุมแห่งเดียวของเอเชียอาคเนย์ไปจนถึงหินสวยน้ำใส เกาะที่มีทรายขาวเหมือนเกาะสิมิลันอีกกว่า 800 เกาะ ใกล้เคียงกับมะริดหรือระนองของไทย มีพุกามดินแดนแห่งพันเจดีย์ที่น่าจะเทียบชั้นนครวัดนครธม ในฐานะสิ่งมหัศจรรย์ของโลกได้ ยังมีเจดีย์ชเวดากองที่ประทับไม่เคยดับ มีชนเผ่าหลายชนเผ่า ฯลฯ ถ้าพูดกันอย่างซื่อๆ ไม่เข้าข้างตัวเองแล้ว ประเทศไทยนับว่าตกเป็นรองเมียนมาร์ในด้านสิ่งดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว

ในด้านจุดอ่อนของสภาพเมียนมาร์ก็มียาวเป็นบัญชีหางว่าวไม่แพ้จุดแข็ง ตั้งแต่การขาดแคลนสาธารณูปโภคอย่างรุนแรงทุกด้าน ตั้งแต่ น้ำ ไฟ ถนน โรงพยาบาล ฯลฯ ที่ดินเอกชนที่มีน้อยและช่วยกันปั่นราคาจนมีราคาแพง ที่ดินจำนวนมากเป็นของรัฐ ระบบธนาคารล่าช้า คนเมียนมาร์ร้อยละ 5 เท่านั้น ที่ใช้ธนาคารและฝากเงินเป็นเงินต่างประเทศต้องเสียค่าฝากร้อยละ 3 การฝากเงินแต่ละครั้งก็ใช้เวลานานเป็นชั่วโมง เพราะเจ้าหน้าที่ต้องจดหมายเลขธนบัตรทุกใบ!! กฎหมายการลงทุนแม้ว่าจะได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นสากลมากขึ้น แต่ว่ากันว่าในการขอใบอนุญาตต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินกิจการก็ไม่ง่ายนัก เว้นแต่จะมีหุ้นส่วนชาวเมียนมาร์ ส่วนเรื่องแรงงาน แม้จะขยันอดทนกว่าแรงงานไทยแต่ก็ขาดการศึกษา ขาดทักษะ และขาดสุขอนามัย

อย่างไรก็ดี นักธุรกิจที่มาลงทุนในเมียนมาร์และคุณทศทิศ รอดประเสริฐ ผู้แทนธนาคารกรุงเทพประจำกรุงย่างกุ้งซึ่งเป็นธนาคารเดียวจากประเทศไทยที่ผ่านการคัดเลือกจากแบงก์นานาชาติ 40 แห่ง ให้เป็นธนาคารต่างประเทศรุ่นแรก 9 ธนาคารที่เป็น Licensed Foreign Bank และในช่วงแรกนี้ก็สามารถทำธุรกรรม Wholesale และ Investment Bank คุณทศทิศให้ความเห็นว่า การลงทุนในเมียนมาร์ให้ผลตอบแทนสูงมาก แต่ก็เหมือนการ

ลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูงทั้งหลาย ก็คือมีความเสี่ยงสูง ผู้มาลงทุนต้องมาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างละเอียด ใช้ที่ปรึกษาการลงทุนที่มีความรู้และมีประสบการณ์จริงๆ สายป่านต้องยาว ไม่หวังโกยเงินระยะสั้น แล้วก็จะสมหวัง

ส่วนต้นทุนที่ดินสาธารณูปโภคที่แพง ก็ต้องใส่เข้าไปใน Feasibility Studies ให้เต็มชุด ถ้ายังกำไรมากอยู่ถึงจะลงทุน ข้อสำคัญ ถ้าเป็นโครงการเล็กต้องหาหุ้นส่วนที่ดี ไว้ใจได้ และถ้าเป็นโครงการใหญ่ก็ต้องหารือกับรัฐบาลเรื่องสัมปทานที่ดิน ข้อสำคัญนักลงทุนไทยหากสัญญาอะไรก็ต้องทำตามนั้น เพราะรัฐบาลเมียนมาร์มีประวัติดีมากด้านการรักษาคำพูด เมื่อเทียบกับเวียดนาม ลาว และกัมพูชาแล้ว นักลงทุนผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าเมียนมาร์น่าลงทุนมากกว่าอีก 3 ประเทศ โดยเฉพาะคนเมียนมาร์ มีอุปนิสัยดี อคตุน เชื่อฟัง และไม่มีปมด้อยทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับชาติไทยจึงไม่รังเกียจคนไทย คนไทยเสียอีกถ้าจะไปลงทุนต้องปรับมโนทัศน์ใหม่ ควรเปิดใจกว้าง อ่านประวัติศาสตร์ที่ไม่ใช่คนไทยเป็นคนเขียนบ้าง จะได้ไม่เชื่อภาพยนตร์และละครชวนรักชาติของไทยแต่ฝ่ายเดียว

ผู้เขียนได้ถามผู้รู้ว่าการเมืองของประเทศเมียนมาร์กับไทย ประเทศไหนจะเป็นอุปสรรคต่อการลงทุนมากกว่า นักธุรกิจที่เราไปสัมภาษณ์ตอบเป็นเสียงเดียวกันว่า การเมืองในประเทศไทยเป็นอุปสรรคมากกว่า ผู้เขียนก็คิดว่าน่าจะจริงอยู่เพราะการเมืองไทย เวลาทะเลาะกันชอบใช้เศรษฐกิจของชาติเป็นตัวประกัน แต่เมียนมาร์เขายังไม่พัฒนาด้านการเมืองไปในวิถีทางแบบของเรา

ลองมาคิดว่ามีกิจการอะไรที่น่าลงทุนที่เมียนมาร์สำหรับการลงทุนที่ไม่ต้องการใช้ที่ดินได้แก่ เรือสำราญในแม่น้ำหรือเรือล่องไปตามหมู่เกาะมะริดก็น่าจะมีความเสี่ยงต่ำกว่าการลงทุนในโรงแรมทั่วไปการล่องเรือสำราญเป็นวิธีการเที่ยวเมียนมาร์ที่น่ารื่นรมย์ที่สุดละ เรือที่ผู้เขียนเคยโดยสารจากมันทะเลย์ไปยังพุกามจะพักจอดที่ฝั่งตรงข้ามสกาย ซึ่งเป็นทิวเขาที่เต็มไปด้วยเจดีย์สีขาวและสีทอง ลดหลั่นไปตามเขา ยามโพล้เพล้เมื่อมีหมอกลง และวัดทั้งหลายจะเริ่มตามไฟจะเห็นประกายระยิบระยับเหมือนดาว ภาพเจดีย์สีทอง สีขาว จะดูเหมือนล่องลอยอยู่บนเมฆเหมือนวิมานแดนสวรรค์ยิ่งงึ้งงึ้ง

การลงทุนด้านอื่นๆ ที่น่าสนใจได้แก่ ร้านอาหารไทยซึ่งกำลังเป็นที่นิยมมาก ร้านที่มีอยู่ก็รับทรัพย์เก็บใส่ตมไว้แทบไม่ทัน แฟรนไชส์การจัดการโรงแรมและอาหารก็มีโอกาสสูง การลงทุนในสถาบันการศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพโดยใช้พื้นที่ร่วมกับมหาวิทยาลัยที่เขามีพื้นที่อยู่แล้ว (แต่อาคารโทรมมาก) ก็จะเป็นที่ต้องการมาก การลงทุนผลิตของที่ระลึกจำพวกอัญมณีที่มีมูลค่าไม่สูงนักแบบ Outsource ไปตามชุมชน การผลิตของที่ระลึกประเภทอาหารแปรรูป โรงแรมประเภท Business Hotel ฯลฯ

คุณทศทิศพันธุ์พบว่าเศรษฐกิจของคน 54 ล้านที่กำลังโตร้อยละ 8 ต่อปี ย่อมเปิดโอกาสที่มากมายมหาศาลสำหรับผู้ลงทุน แต่ก็ต้องทำการวิเคราะห์และมาศึกษาอย่างเป็นระบบ เมียนมาร์จะเป็นทั้งฐานผลิต ตลาดสินค้า และบริการที่สำคัญของไทย นักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จที่เมียนมาร์แนะนำว่าอะไรๆ ก็น่าลงทุนทั้งนั้น ขอให้ศึกษาให้เข้าใจรายละเอียด ไม่ทอดลอย เตรียมการอย่างเป็นระบบ อย่าไปคิดว่าประเทศพัฒนาน้อยกว่าเราจะเอาเงินไปตกลงไปที่กำไรทั้งนั้น ถ้าไรสูงก็จริง แต่ก็ไม่ใช่ง่ายๆ อย่างที่คิดกัน

ถ้าจะคิดไปลงทุนด้านท่องเที่ยวเมียนมาร์จริงๆ ก็ไปขอเอกสารข้อมูลเบื้องต้นจากฝ่ายธุรกิจ ททท. ได้ละ หรือจะไปเที่ยวชมดูก่อนก็ดีนะละ

ผู้เขียนขอขอบคุณท่านอัครราชทูตชัชฌนรงค์และท่านอัครราชทูตบุรินทร์ที่ปรึกษาฝ่ายพาณิชย์ที่ได้สนับสนุนข้อมูลแก่ทีมวิจัย